

Løser *Double Curtain Walls* problemerne med boliger langs motorvejen?

Vi kender alle kontorhuse af 'glas', som ofte ligger meget tæt på motorvejen, hvor personalet arbejder i åbne kontorlandskaber. De ansatte går ikke udenfor i pauserne. Bygningerne har ingen tagterrasser eller altaner og vinduerne kan ikke åbnes. Derfor har huset *mekanisk ventilation*. Hvis vi antager, at støjproblemet inde i bygningen er bragt ned – **vil det så være acceptabelt, at kopiere principperne i sådanne kontor glashuse for at bruge dem til boligformål?**

Fremtidige beboere og borgerne har ingen interessere heri, men der findes åbenbart, **dels** erhvervsgrundejere, der ikke kan genseølge deres grunde til erhvervsformål på grund af trafikstøjen, **dels** trængte kommuner, der er villige til at tilsidesætte borgernes sundhed og velfærd.

At ville bygge sådanne boliger er ikke en ny ide, men en gammel travet, som er *afprøvet* og forladt igen, fordi erfaringerne var katastrofalt dårlige. Bygningsreglementet repræsenterer en sådan erfaringsopsamling, som netop forbyder boligbyggeri på dårligt beliggende grunde.

Kontorhusene har dårligere produktivitet

Mens der for 15 år siden var udbredt begejstring over de økonomiske gevinster, der var forbundet med kontorhuses bedre pladsudnyttelse med videre, peger forskningen i dag på, at sådanne miljøer har ført til **lavere** arbejdsproduktivitet samt **dårligere** samarbejde og arbejdsmiljø. Altså det modsatte af den oprindelige forventning.

De fleste ved, at støj er generende og farlig, men de færreste er klar over, at mangel på dagslys og menneskers forkerte 'lysindtag' er direkte invaliderende. Når lyset passerer glas ændres lysets hastighed og farvespektrum. Og ikke mindst mængden af lys, der trænger gennem disse specielle glasvægge reduceres kraftigt. Det påvirker vores døgnrytme, søvn, humør, livskvalitet og energiniveau. Hertil kommer, at D-vitamniveauet falder.

På vores breddegrader lider 5-10 % af befolkningen i forvejen af *vinterdepression* på grund af dagslysmangel. Det er en reel diagnose, som anerkendes af lægerne, også i USA, hvor glasbygninger er mere almindelige, og internationalt under navnet SAD, Seasonal Affective Disorder.

Lys er elektromagnetiske bølger, og dagslys påvirker mennesker langt mere end de fleste er klar over. For lidt dagslys betyder, at hjernen og nethinden danner for meget **melatonin** hormon, som **regulerer søvnen**. Dannes for meget bliver man søvngig, og man føler sig **træt hele dagen**.

Manglende dagslys påvirker også **vores produktion af serotonin**, som er et **signalstof**, der overfører signaler i nervesystemet. Serotonin har blandt andet betydning for vores humør og for depressionsdiagnosen. Men serotonin spiller også en rolle i reguleringen af appetit, søvn, hukommelse og meget andet.

Hvis den manglende dagslysmængde suppleres med dårligt, smalspektret kunstigt lys (eksempelvis lysstofrør) forværres symptomerne.

Det er således ikke tilstrækkeligt at reducere støjen i bygningen, for med en sådan beliggenhed udløses en hel palet af problemer, som bevirker, at det samlet set er uforvarsomt, at mennesker også skal **bo** i sådanne kunstige miljøer!

Det er afprøvet

Perioden før og efter 2. verdenskrig rummer mange uhyrligheder på byplanlægningens område. Den selv lærte arkitekt, Le Corbusier, står for en stor del af dem. Hans '*unite d'habitations*' er særligt berøgtede. Lange boligblokke i mange etager langs de store færdselsårer, hvor det ikke var meningen at beboerne skulle bevæge sig udenfor. De skulle kun nyde *udsigten* til naturen – ikke færdes i den.

Bilerne larmede også dengang, hvorfor han med hjælp fra lige så skruppelløse ingeniører udviklede den facadekonstruktion, vi kender som '**Double Curtain Walls**' (*dobbelt lette facader, ofte i glas*).

Konstruktionen kunne dæmpe varmetabet og støjen fra trafikken, men det skabte problemer for beboerne, at de ikke kunne opholde sig i det fri, på grund af støjen.

Le Corbusier havde leget med futuristerne i Milanos fascistiske miljø før krigen, og under krigen arbejdede Le Corbusier for den nazistiske Vichy regering i Frankrig, hvor han delte Albert Speers '*storladne visioner*' for fremtiden.

Det var et miljø, hvor det var en kvalitet at træde 'gammel viden og tradition' under fode, og hvor det var legitimt at **prioritere snævre økonomiske hensyn** over hensynet til menneskelige behov, som i øvrigt blev omskrevet til ukenlighed under mottoet *Alt for fremtidens nye menneske!*

Denne tankegang genkendes eksempelvis i dag i form af politikernes '*trafikøkonomiske beregninger*', der udelukkende laves for at legitimere den overdrevne mobilitet. Og vi genkender tankegangen fra useriøse byggeprojekter.

I Danmark er **Storkøbenhavns Fingerplan** - dens motorveje langs fingrene og bebyggelserne alt for tæt på larmen og luftforureningen - et resultat af '*Le Corbusiers syge ideer*', som danske politikere påtvang hovedstadsområdet under mottoet: **Flyt ud til lys og luft, fred og ro i forstæderne**.

Køge Bugt fingeren var den første finger, der blev udbygget – og er i dag hårdt ramt af alt andet end fred og ro.

I Københavns **gamle centrum** vandaliserede tilhængerne af den samme autoritære planideologi de gamle historiske bykvarterer, som blev revet ned og erstattet af åndløse bysaneringer, som de fleste forbander i dag.